

meghatározta intézkedéseket (pl. az infrastruktúra adóztatása, a szállítás részbeni áthelyezése vasútra és vízi utakra) teljes mértékben meg kell valósítani. (Az EU gyakorlatában a „zöld könyv” még alakítható ajánlásokat és javaslatokat tartalmaz, melyek vitaalapot képeznek a további munkához, illetve amelyeket az egyes tagországok felhasználhatnak politikájuk kialakításához. A „fehér könyv” az unió hivatalos állásfoglalását tartalmazza, ezekhez a tagországoknak kötelezően alkalmazkodniuk kell. – W. Gy.)

– Meg kell vizsgálni a már meglevő és ígéretes új technikák és új kezdeményezések (pl. úgynevezett „zöld bizonyítványok” kiosztásának hatása a piacra) bevezetését. Ezeket figyelembe kell venni a közösség 2007–2013 közötti költségvetésében, és erőfeszítéseket kell tenni az energiahatékonyság növelésére.

– Az Európai Klímaváltozási Program új szakaszához érkezik 2005-ben. A bizottságnak át kell tekintenie az eddigi eredményeket, és új feladatokat kell kitűznie az emissziócsökkentés költséghatékony megvalósítására. Különös gondot kell fordítani az energiahatékonyságra, a megújuló energiákra, a közlekedési szektorra,

valamint a szén (valószínűleg a szén-dioxid – W. Gy.) visszagyűjtésére és tárolására.

Nincs benne a bizottság közleménytervezetében, de az összességében csökkenő tendenciát mutató EU-ban van néhány „fekete bárány”. Így például Spanyolország és Portugália 40%-kal növelte kibocsátását, a 2008–2012 közötti időszakokra 13%-os csökkentést vállaló Ausztria pedig 2003-ban 16,6%-kal lépte túl a megcélzott értéket.

A bizottság közleményével kapcsolatban szóljunk néhány szót a magyarországi helyzetről. Hazánk, mint „átmeneti gazdaság” úgy csatlakozott a Kiotói Jegyzőkönyvhöz, hogy bázisnak nem 1990-t, hanem az 1985–1987 közötti időszak éves átlagát vették (amikor az ipar termelése lényegesen nagyobb volt, mint 1990-ben).

Ehhez képest vállalt Magyarország 6%-os csökkentést a 2008–2012 közötti időszakra. Pillanatnyilag mintegy 30%-kal vagyunk a bázis alatt, azonban gondot okoz, hogy az utóbbi időben növekedés kezdődött, ami valószínűleg az életszínvonal növekedésével van összefüggésben (úgynevezett „jóléti növekedés”).

KÖNYISMERTETÉS

Könyvbemutató

(Nagykanizsa, 2005. január 18.)

A MAORT (Magyar–Amerikai Olajipari Részvénytársaság) személyzeti politikáját, szociális és jóléti intézkedéseit, az olajipari munkásság anyagi-szociális helyzetét feldolgozó – és a MOIM Közlemények sorozat 22. tagjaként megjelentetett – *Munkások a „Fekete arany” birodalmában* című könyvet a nagykanizsai Olajos Szeniorok Hagyományápoló Köre 2005. január 18-ai összejövetelén mutatta be a szerző, *Srágli Lajos*, a MOIM igazgatóhelyettese. A szerző levéltári kutatások, szájhagyományok, személyes visszaemlékezések alapján szociológiai-statisztikai módszerrel dolgozta fel a magyar olajipar munkásságának anyagi-szociális helyzetét a kezdetektől az államosításig. Elmondta, hogy bár korábban több közlemény jelent meg a témakörrel, de ezek csak a bányászat dolgozóinak helyzetével foglalkoztak, míg ez a könyv a kőolaj-feldolgozási és -finomítási szakterület munkásságának dokumentumait is tárgyalja a XIX. század elejétől 1948-ig.

Kudela József – a könyv kiadását anyagilag is támogató – MOL Bányász Szakszervezet elnöke melegen ajánlotta mindenkinek a könyv elolvasását, javasolva, hogy gondolkodjon el arról, mit üzen a ma vezetőinek a MAORT-os időszak szociálpolitikája. Nincs új a nap alatt, ahogy mondtotta.

Udvardi Géza felhívta a figyelmet a könyv XII. sz. mellékletére, nevezetesen a Standard Oil által deklarált személyi politikára. E melléklet ismerteti a cég külföldi – tehát magyarországi – működése során követendő alapelveket, követelményeket, ajánlásokat. Ebben olvasható, hogy a vállalat prosperitásának az adott ország javát kell szolgálnia, és a honi lakosság jóindulata lényeges kelléke a tartós és sikeres működésnek. Képezni kell a helyi dolgozókat, el kell ismerni az egyének és munkájának méltóságát, elbocsátás helyett más saját területen találni számára munkát – mert mindenki használható valahol stb. A korábbi években nem ezt hallottuk a kapitalista MAORT-ról, és nem ezt a gondolkodásmódot látjuk a manapság betelepülő külföldi cégek tevékenységében.

Buda Ernő hozzászólásában ismertette a MAORT előtti korszak olajbányászati eseményeit, majd elmondta, hogy került kapcsolatba a MAORT-tal.

Személyes emlékeit felelevenítve, elmondta, hogy a MAORT igen nagy súlyt fektetett munkásai jólétére, oktatására, kulturális igényeinek kielégítésére. Ismertette, hogy milyen szempontok alapján vették fel a dolgozókat, hogy fizették meg őket, és milyen követelményeket támasztottak velük szemben. Rámutatott, hogy a MAORT-os fizikai dolgozók órábéré megegyezett a környék napszamosainak napibérével. Jól kerestek a mérnökök is, akiktől megkövetelték, hogy a fizikai munka minden fázisát személyesen is megtapasztalják. Boldog volt az, aki a MAORT-nál dolgozott, mert biztos megélhetés, előmenetel várt rá. A háború ideje alatt élelmiszerrel is segítettek a dolgozókat, akik tudták, hogyha jól dolgoznak, megbecsülést kapnak. A szakmai előmenetelben nem volt szempont, hogy ki a párttag, ki kinek a valakije. *Buda Ernő* gratulált a könyv szerzőjének a munkájához, remélve azt, hogy az 1948 utáni korszakot is feldolgozza.

A jelenlévők a MOIM és a MOL Bányász Szakszervezet ajándékként megkapták a könyv egy-egy példányát. (A MOIM-ban a könyv 1250 Ft-ért vásárolható meg.)

(Udvardi Géza)

A Vízfürési Helyi Szervezet évadnyitó ülése

A KFVSZ Vízfürési Helyi Szervezete 2005. február 16-án tartott ülésén Csath Béla titkár üdvözölte a megjelenteket, és a napirendi pontok előtt megemlékezett dr. Pataki Nándorról, a HSz volt elnökéről, Buda Ernő tiszteleti tagról és Merendiák Károly volt tagunkról.

A meghirdetett program szerint Csath Béla a KFVSZ 2004. évi tevékenységét értékelte, id. Ósz Árpádnak, a KFVSZ elnökének beszámolója alapján. A Vízfürési Helyi Szervezet tevékenységéről nem sokat tudott mondani. A helyi szervezet létszáma 2004. december 31-ei állapot szerint 14 fő volt.

Értékelte a titkár a Zsigmondy Béla Klub 2004. évi tevékenységét is, mely szerint a klub tagjai kilenc alkalommal vettek részt a Magyar Hidrológiai Társaság Hidrogeológiai Szakosztályának előadó ülésein, ahol dr. Dobos Irma és Csath Béla is tartott előadásokat. Az ülések megszervezését Angyalffy György klubtitkár látta el.

A továbbiakban a HSz ez évi programját tárgyalták a megjelentek, a következők szerint:

- A klub az eddigieknek megfelelően folytatná a MHT Hidrogeológiai SzO ülésein való részvételt.

- A HSz is tartana ülést a klub tagjaival együtt, előadással egybekötve, részben a MHT Hidrogeológiai SzO-ával, részben a Magyar Földtani Társulat Tudománytörténeti SzO-lyal együtt. A felvetett témákat a tagság elfogadta (részletezés a szakosztálynak átadott 2005-ös tervben).

A KFVSZ szeptemberben tartja kiállításal egybekötött vándorgyűlését, a XXVI. Nemzetközi Olaj- és Gázipari Konferenciát, ahol a témák között szerepel a „geotermikus energia hasznosítása” is. Sajnos, ha közben nem változnak a lehetőségek, HSz-ünk tagjai nem tudnak részt venni a vándorgyűlésen.

Az ülés tárgyalta a HSz-tagdíj kérdését is. A titkár jelentése szerint a HSz tagdíjfizetési tervét 92%-ra teljesítette. A 2005-ös évre a tagdíj változatlan marad.

Az egyebek napirendi pontban a Kö-

olaj és Földgáz szaklappal foglalkozott az ülés. Ezzel kapcsolatban felmerült az a panasz, probléma, hogy a hirdetések, tájékoztatók idejémműlttá válnak, mire a lapot kézbe kapják a tagok. Csath Béla szerint ez valóban előfordul, azonban az elmaradást, ill. a lap megjelenésének késését az okozza, hogy finansziális vonalon vannak elmaradások, melyek nem tőlünk függenek.

Tekintettel arra, hogy a tagság már régóta nincs kapcsolatban a VIKU Rt-vel, így az éves tervben szereplő előadások inkább történeti jellegűek.

A tagság úgy döntött, hogy ha kis létszámmal is – beleértve a klubtagokat is – de a Vízfürési HSz tovább is működni fog. A következő tisztújításig Csath Béla látja el a titkári teendőket, a klubnál marad Angyalffy György.

Az ülést Csath Béla titkár bezárta.

Bemutatkozott az Öntödei Múzeum

- A Budapest újság 2005. január 22-ei Reggel mellékletében Lázin Miklós András „Öntöttvas csipkecsodák” című cikkében az Országos Műszaki Múzeum Öntödei Múzeumának Európa-szerte híres és egyedülálló gyűjteményéről írt. A budai Ganz utcában található múzeumban az újságíró dr. Lengyelne Kiss Katalin igazgatóval beszélgetett.

- 2005. január 30-án a Magyar Rádió Kossuth adója által sugárzott Hajszálgyökerek műsor az OMM Öntödei Múzeumot mutatatta be. Cservenka Judit riportjában a múzeum igazgatója, dr. Lengyelne Kiss Katalin kalauzolta végig a hallgatókat, érdekes és tanulságos történeteket fűzve a múzeum gazdag gyűjteményének néhány ritka és becses darabjához.

Az OMBKE Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály hírei A Budapesti Helyi Szervezet szakmai napja

(Budapest, 2005. március 8.)

Az egyesületi központ Mikoviny-tanácstermében szép számban megjelent tagtársak előtt dr. Pápay József, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja az MTA székházában „Kőolaj- és földgáztelepek kitermelési eljárásai és azok hatékonysága” címmel 2004. no-

vember 23-án tartott akadémiai székfoglaló előadását ismertette. (A rendkívül érdekes és szemléletes előadásról nem adunk részletes beszámolót, mivel az elhangzottakról lapunk következő számában szakcikket jelentetünk meg.) Ezt követően a helyi szervezet vezetői: Kőrösi Tamás elnök és Müllek János titkár egyesületi hírekről és a 2005. évre tervezett programokról adott tájékoztatást. (déz.)

A Magyar Hidrológiai Társaság előadói ülése

A Magyar Hidrológiai Társaság Ifjúsági Szekciójának „Keddi Vízparty” sorozatának V. előadásán Csath Béla „Adalékok a magyar hévízkutatás történetéhez” címmel tartott tájékoztatást a megjelentek, főleg egyetemista hallgatók részére a következők szerint:

I. rész

A hévízkutatás első szakasza Zsigmondy Vilmos nevéhez fűződik: Harkány, Városliget-1 sz. fúrás.

A hévízkútfúrás második szakasza részben az 1920–1934 között a kincstári meddő szénhidrogénkutató-fúrások eredményeként kialakuló fürdőkultúra az Alföldön (Hajdúszoboszló, Karcag, Debrecen stb.) részben a két világháború közötti időben készült hévízkutak.

A hévízkútfúrás harmadik szakasza 1940–1955 közötti időben a szénhidrogénkutatásra meddő fúrások kiképzése hévízkutakká, valamint kimondottan hévízfeltárási céllal leemélyült fúrások (Cserkeszőlő, Igal, ill. Gyoma, Makó stb.).

A hévízkútfúrás negyedik szakasza 1958-tól a VIKUV megalakulásától.

II. rész

A magyar szabványok 1962-ben, 1973-ban és 2002-ben megjelent előírásai a hévízkútfúrások kiképzésére.

III. rész

A hévíztároló-rendszerek a Pannon-medencében és a hévízkutak termelése, a hévizek hasznosítása.

IV. rész

A hévízkutakban kialakuló vízkőképződésről és annak eltávolításáról. A vízkőkiválás megakadályozása, megelőzése; a lerakódás eltávolítása különféle módszerekkel.

(Csath Béla)

KÖSZÖNTÉS

Születésnapjuk alkalmából tisztelettel köszöntjük tagtársainkat:

a 75 éves
Erdei Gyula
okleveles bányagépészmérnököt,
közgazdászt

a 70 éves
Lovasi Sándor
okleveles vegyipari mérnököt.

Kívánunk Nekik további erőt,
egészséget és Jó szerencsét!

(a szerkesztőség)

EGYESÜLETI HÍREK

15 éves a Magyar Tudományos, Üzemi és Szaklapok Újságírói- nak Egyesülete

(Budapest, 2005. február 17.)

15 évvel ezelőtt, 1990 januárjában alakult meg a Magyar Tudományos, Üzemi és Szaklapok Újságíróinak Egyesülete (MTÜSZÚE). Az egyesületben ma már több mint négyszáz szakújságíró és üzemi lapszerkesztő tevékenykedik. Az alapítók és a jelenlegi vezetők a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Könyvtárába hívták meg az egyesületi tagokat és az érdeklődőket az évforduló megünneplésére. Az egyesületet dr. Szanyi Tibor, a GKM politikai államtitkára köszöntötte. Komornik Ferenc, az egyesület ügyvezető elnöke pedig kitüntetésekkel adta át.

Az OMBKE BSzO Budapesti szakmai napja

(Budapest, 2005. február 3.)

A Bányászati Szakosztály Budapesti Helyi Szervezete „Szénhidrogén-ellátásunk az EU-csatlakozás után” címmel rendezett szakmai napot a Magyar Elektrotechnikai Múzeumban.

A nagy sikerű rendezvény vitaindító előadását dr. Tóth József, a MASHZ elnöke tartotta.

HAZAI HÍREK

A MOL Rt. a Tátráért

Az elmúlt év végén a szlovákiai Magas-Tátrában pusztító vihar által letarolt erdő pótlására, új erdők telepítésére a Slovnaft 15 millió, a MOL Rt. 5 millió szlovák koronát utalt át a Tátrai Nemzeti Park (TANAP) részére. A közvetlen anyagi segítségen kívül a MOL Rt. csatlakozott a decemberben indult „Fákat a Tátrába” nemzetközi segélyprogramhoz is: a MOL-csoport Ausztriában, a Cseh Köztársaságban, Lengyelországban, Magyarországon, Szlovákiában, Szlovéniában és Romániában üzemeltetett töltőállomásain árusított – a kampány jelével díszített – matricákkal. Magyarországon és Szlovákiában eddig több mint 120 000 matrica talált gazdára, s ezzel jelképesen 120 ezer fa kiültetésében segítettek.

Az akció 2005. március 31-ig tartott. Ezenkívül a Slovnaft olajipari társaság és a MOL Rt. jelentős összeget utalt át a TANAP Állami Erdőgazdaságnak.

MOL-beszállítói fórum

2500-nál is több vállalat, gazdálkodó egység évente 1,3 Mrd USD körüli értékben szállít anyagot, eszközöket, végez szolgáltatásokat, létesít beruházásokat a MOL-csoport tagvállalatai részére. A 150 közép-európai régióban működő beszállító részére szervezett fórumon 10 ország képviseltette magát. A fórumon először adták át az „Év beszállítója” díjat, a Honeywell Szabályozástechnikai Kft., az ABB Lumus Global s.r.o. és az R&M TS KeMont Kft. cégeknek.

Újabb találat a pakisztáni földgázmezőn

A közelmúltban kezdték el a pakisztáni Manzalai földgázmező termeltetését, valamint a Manzalai-2 jelű feltárófúrás lemélyítését. Párhuzamosan folyik a kutatómunka a blokk keleti felén, ahol a 2004-ben 4307 m-ben befejezett Makor-2 jelű fúrással két nagy olaj- és gázvagyont tartalmazó telepet tártak fel. Jelenleg még folynak a rétegvizsgálatok. A kútnál 2005. január 8-án

látogatást tett a pakisztáni olajipari miniszter, a tartományi miniszterelnök, valamint a MOL-szakemberek egy csoportja Áldott Zoltán, a KTD ügyvezető igazgatója vezetésével.

Újabb elismerés a MOL-nak

A Portfolio.hu. Klub által három évvel ezelőtt alapított Arany Bika Díjat – az elmúlt évek gazdálkodásának értékelése után – 2004-ben a MOL Rt.-nek ítelték. A díjat február 14-én a klub rendezvényén Hernádi Zsolt, a MOL Rt. elnök-vezérigazgatója vette át.

XIII. Magyar Innovációs Nagydíj Pályázat

A MOL Panoráma 2005. évi 2. számában jelentette meg a Magyar Innovációs Alapítvány XIII. Magyar Innovációs Nagydíj Pályázatát. Ezen részt vehet a 2004. évben bejegyzett minden olyan vállalkozás, amely kiemelkedő hasznot ért el magas színvonalú új termék, eljárás, szolgáltatás stb. létrehozása és piaci bevezetése révén.

Sikeres környezetvédelmi audit a MOL-töltőállomásokon

2005 januárjában immár másodszor is sikerrel zárult a MOL töltőállomás-hálózat Környezetközpontú Irányítási Rendszerének (KIR) külső felülvizsgálata.

A MOL Rt. tulajdonába került a MOL Austria

A MOL Rt. azáltal, hogy megvásárolta a Baustoffimportkontor GmbH-től a MOL Austria Handels GmbH-ben meglévő 25%-os üzletrészt, a MOL Austria száz százalékos tulajdonosa lett. Az új cég a MOL-csoport kőolajtermék-értékesítője az osztrák piacon.

Bezárás vár több hulladékégető-műre

Az év közepéig lejár több veszélyes hulladékégető működésére kapott uniós derogáció. Az uniós előírások teljesítéséhez az érintett hazai létesítményeknek összesen csaknem 8 milliárd forintot kell beruházásra, fejlesztésre fordítaniuk.

Várhatóan tovább nő a földgáz iránti igény

A MOL Rt. tájékoztatása szerint a 2005. január 31-én regisztrált 83,7 millió m³/nap mértékű földgázfelhasználás megközelítette az eddigi csúcst. A napi átlagfogyasztás a korábbi 60 millió m³-ről 70 millió m³-re nőtt. Az igények mind a tároló-, mind a szállítási kapacitások oldaláról kielégíthetők, nyilatkozta *Fasimon Sándor*, a MOL Rt. Földgázüzletág ügyvezető igazgatója.

A bátaapáti atomhulladék-tároló 2008-ra készülhet el

A Radioaktív Hulladékokat Kezelő (RHK) Kht. tevékenysége továbbra is négy fő helyszíntre összpontosul, ezek a püspökszilágyi radioaktív hulladék-feldolgozó és -tároló (RHFT) üzemeltetése és biztonságának növelése, kis és közepes aktivitású hulladékok tárolójának létesítése Bábaapátiban, a kiégett kazetták átmeneti tárolójának (KKÁT) üzemeltetése és bővítése, továbbá nagy aktivitású hulladékok tárolóhelye kialakításának előkészítése – mondta éves beszámolójában *Hegyháti József*, a vállalat ügyvezető igazgatója.

A jelenleg futó projektek közül az egyik legfontosabb a Bábaapátiban tervezett, a paksi atomerőmű kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékainak elhelyezésére alkalmas tároló megépítése, amely a tervek szerint 2008 végére fejeződik be.

Ehhez persze szükséges még a pénzügyi feltételek megteremtése, valamint az Országgyűlés előzetes elvi hozzájárulása. Az atomerőmű élettartamának tervezett meghosszabbításával párhuzamosan szükség van a hulladéktárolás megoldására is. A bátaapáti tároló projektje összesen 26 milliárd forintba kerül majd.

A kiégett üzemanyag, a nagy aktivitású, valamint a hosszú élettartamú radioaktív hulladékok elhelyezésére szükséges egy külön tároló kialakítása, amelynek előkészítése érdekében a Kht. engedélyt kapott az 1999-ben megszakított kutatások folytatására. Az elvégzett geológiai vizsgálatok eredménye alapján ilyen típusú hulladék tárolására a Nyugat-Mecsek térsége lehet alkalmas. A helyszínt 2008-ban jelölhetik ki, míg az építés 2012-re jöhet létre. *(Napi Gazdaság, 2004. december)*

Tudáspark épül Debrecenben

Megkezdték Debrecenben az ország első egyetemi tudományos ipari parkjának építését.

A beruházás első ütemében elkészült létesítmény ünnepélyes átadására március elején került sor.

(déz.)

Dokumentumfilm a zalai kőolajtermelésről

A Hálózat TV február végi, március eleji adásaiban mutatták be a Zala fekete kincse című dokumentumfilmet. A Zalaegerszegi TV által 2003-ban készített filmben a nemrég elhunyt *Buda Ernő* gyémántdiplomás bányamérnök és *Srágfi Lajos*, a Magyar Olajipari Múzeum igazgatóhelyettese vezették végig a nézőket a Dunántúlon megkezdett magyar kőolajkutatás és -termelés történetén, a kezdeti hőskortól a termelés feljutásán át a mai lecsökkent állapotig. *Bükki Béla*, a Dunántúli Kőolajipari Gépgyár volt vezetője a kőolajipari gépjávitási és gépjávitási tevékenység megszervezéséről, az eredetileg egy külföldi textilgyár számára készített, de a gépgyár első épületeként letelepített régi „vasvázastól” a korszerű termékeket gyártó DKG létrehozásáig tartó időszakra emlékezett. A riportalanyokkal folytatott beszélgetéseket a dél-zalai olajmezőről és településeiről (Bázakerettye, Lovászi, Nagylengyel, Pusztaederics), a MOIM szabadtéri kiállítási területéről, a DKG tevékenységéről készített archív és a jelent bemutató felvételek színesítették.

A dokumentumfilmet követő *A csömödei kisvasút* c. kisfilmben is felvilágot néhány dunántúli kőolajbányásztelepülés képe. Megismerhették a nézők a térség természeti értékeinek és építészeti emlékeinek megőrzését és megtekintését célzó terveket, a Kerka menti Tájvédelmi Körzet kialakításával kapcsolatos elképzeléseket is.

Magyarország helye a gazdasági rangsorban

Az OECD 42 országra kiterjedően végzett felmérése alapján hazánkat a középmezőny alsó részébe sorolták a minősítést az egy főre jutó hazai össztermék (GDP) alapján végezték.

A nagykanizsai Olajos Szeniorok Hagyományápoló Köre rendezvényei

Nagykanizsa, 2004. december 10.

A 2004-es év utolsó összejövetelén *A Gerecs László*, a nagykanizsai Kőolaj- és Földgázbányászati Vállalat egykori igazgatója volt a kör vendége. Volt kollégánk, aki jelenleg a MOL-JUKOSZ vegyesvállalatnál, a ZMB Kft.-nél dolgozik, a MOL Rt. oroszországi kőolajtermelési tevékenységéről – a szibériai Zapadno-Malobalik olajmező leműveléséről – tartott előadást. Eddig a mező termeltetésére tervezett létesítményeknek mintegy 60%-a valósult meg: 2004 májusáig üzembe állítottak 12 platformot, lemélyítettek 113 feltárófúrást, megépítették az olajgyűjtő vezetékhalozatot, a főgyűjtő állomást, vízvisszasajtoló központot és hálózatot, valamint az út- (36 km) és villamoshálózatot. Mindezt közép-európai szemmel szinte elképzelhetetlen nehézségek közepette: pl. az útépitést csak télen, helyenként 9 m mély (fagerendákkal végzett) alapozással lehetett végrehajtani. Rendkívüli helytállást kíván a vezetéképítés és üzemeltetés is. A létesítmények műszaki színvonala igen magas, csak a legkorszerűbb berendezéseket építik be. A ZMB Kft. mintegy 350 dolgozója – nagy olajipari gyakorlattal rendelkező helyi munkások és jól felkészült, több nyelven beszélő helyi mérnökök – életkörülményei igen jók, munkakörülményei fokozatosan javulnak. A látványos fotókkal színesített beszámolót a zsúfolásig telt terem közönsége nagy érdeklődéssel hallgatta.

(Udvardi Géza)

EU-hírek

• 2004-ben több mint 51 milliárd forintos aktívummal zártuk az EU-val összefüggő költségvetési pozíciónkat.

• 2004–2007 közötti időszakra a Nemzeti Fejlesztési Terv keretében rendelkezésre álló 1200–1300 milliárd forintnyi EU-forrásnak 2004-ben 24%-át kötötték le hazai vállalkozások és önkormányzatok. Az illetékes tárcák a benyújtott pályázatok bírálata során eddig csaknem 250 milliárd forint (az időarányos keret 37%-át kitevő) támogatásról döntöttek.

Búcsú Buda Ernőtől, a szeretett Öcsi Bácsitól!

A tágabb és szűkebb hazai és nemzetközi szakmai, baráti körökben ismert és igen tisztelt *Buda Ernő* gyémántokleveles bányamérnökötől 2005. február 16-án vettek végső búcsút a nagykanizsai temetőben. Ravatalánál és sírjánál az egykori akadémiai iskola-társ, a MOL Rt., a Rotary Rt., Nagykanizsa Város vezetősége és az OMBKE Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály, valamint annak dunántúli helyi szervezete nevében hangzottak el gyászbeszéddek. Az utolsó Jó szerencsét! köszöntést követően *Buda Ernő* tiszteleti tag emlékére az OMBKE Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály Dunántúli Helyi Szervezete és a MOL Bányász Szakszervezet gyászszakestélyt rendezett. A gyászszakestélyen egykori kollégáin kívül részt vettek a MOL Rt., az Országos Erdészeti Egyesület, Zala megye, Nagykanizsa Város, a Miskolci Egyetem képviselői, a bányász társadalom számos tagja, barátai, tisztelői.

A selmeci-soproni hagyományok szerint zajló ceremóniát számos érdeklődő figyelte. A szakeseten a cantus praesesi funkciót *dr. Meidl Antalné*, alias *Frici* és *Bruckner Lajos*, alias *Inkvizitor* látta el. Az emlékező beszédet a szakest elnöke, *Udvardi Géza*, alias *Zugbak* úr tartotta:

„Mélyen tisztelt *Buda Ernő*, alias *Bocs* emlékére rendelt Szakestély!

Nem búcsúzni, hanem emlékezni jöttünk. Az olajipar nagy öregjére, legendává vált szaktekintélyére, *Buda Ernőre*, alias *Bocsra*. Aki örökre megmarad az emlékezetünkben, aki társunk, atyai jóbarátunk, kollégánk, taní-

tómesterünk volt, és megmarad örök példaképünknek.

Mi az, amire Ő tanított minket? Mit tanácsolna most nekünk? Mit mondana? Idézzük fel 80. születésnapján elmondottakat. Erre emlékezzünk.”

„Fiúk, szeressétek a szakmát, tiszteljétek munkásaitokat, főnökeiteket, legyetek mindig szerények, soha ne legyetek gögösek. Ne feledjétek, hogy amíg hatalmon vagytok, van sok barátotok, de rossz sorsotokban egyedül maradtok.

Tanuljatok és tanítsatok. Tanuljatok azoktól, akiket tanítottatok. A tudást nem lehet ajándékba kapni.

Ne feledjétek: a problémák maguktól nem oldódnak meg. Bármit tesztek, okosan tegyétek, és ügyeljétek a végcélra. De ügyeljétek arra is, hogy a „kék hegyeket” soha nem lehet elérni. Mindig lesznek kudarcaitok, de nem az a meghatározó, hányszor esünk el a célhoz vezető úton, hanem az, hogy milyen gyakran állunk fel.

Ápoljátok, őrizzétek meg hagyományainkat, legyetek mindig büszkék arra, hogy a bányászok közösségéhez tartoztok, ahol alapelv, hogy mindenki egyért, egy mindenkiért él és dolgozik.

Szeressétek és tiszteljétek társaitokat, mert csak így várható el társadtól, hogy ő is tiszteljen téged. Ne feledjétek: a „másik ember” szemében te vagy a „másik ember”.

Fogjatok össze, együtt vagytok erősek és legyőzhetetlenek, mert egy kötélpázsma kézzel is elszakítható, de ha sokat összesodornak belőle, egy szekér is elhúzható vele. Minden a csapatmunkán múlik, együtt minden könnyebb, külön minden nehéz.

Necsak bízzatok a jövőben, hanem tegyetek is érte, hogy minden jobb legyen. Mert ahogy *Jób* mondta: Bármi munka jut két kezedre, tedd, amíg tenni tudod, mert a sírban – hová te is leszállsz – nem lesz már eszközöd, és minden akarat hiábavaló.

Legyetek büszkék arra, hogy magyarok vagytok, mert ha kevesen is vagyunk, de összefogunk, a jövőnk fényes lesz. Mert ahogy *Széchenyi* mondta: A magyarnak, hogy valami legyen Európában, egyedül magyarnak kell lennie, ez dicső és nemes öröksége. Merjünk magyarok lenni. Merjünk jövőt álmodni. Merjünk bízni az

emberekben. Merjünk szeretetet adni. Merjünk jók lenni. Merjünk nagyok lenni.”

Ha Ernő bányánk most itt lenne, biztos örülne neki, hogy ezeket a gondolatokat felidéztem. Fogadjuk meg ajánlásait! Emlékezzünk!

Jószerecsét a bányásznak/ Üdv az erdészeknek! Tisztelet a kohásznak!

A korszótörés utáni egyperces néma csendet követően az elnök „Silentium!” szóval bezárta a gyászszakestélyt, és elrendelte a lassú elvonulást. Az elvonulókat a *Klopacska* hangjai kísérték. A szakestély résztvevői ezt követően csendes baráti beszélgetésen elevenítették fel *Buda Ernő* személyéhez fűződő emlékeiket.

(a szerkesztőség)

Pikó József (1939–2004)

A 2004. november 29-i Új Néplap „Búcsúznak, emlékezünk” rovatában az alábbi értesítésre figyeltünk fel:

„Mély fájdalommal tudatjuk, hogy *PIKÓ JÓZSEF* geológus mérnök 2004. november 15-én méltósággal viselt, hosszan tartó betegségben elhunyt. Kívánóságának megfelelően szűk családi körben helyeztük örök nyugalomra a debreceni temetőben. A gyászoló család.”

Pikó József 1939. november 5-én született Debrecenben. Középiszkolai tanulmányainak befejezése után a Nehézipari Műszaki Egyetem Bányamérnöki Karának hallgatója lett, ahol 1963-ban bányageológus mérnök diplomát szerzett. 1963. augusztus 1-jén lépett be az OKGT Alföldi Kőolajfűrészi Üzemébe, Orosházán terepi geológusként kezdett. 1964-ben az algyői felfedezés után Szegedre került, majd a Közép-alföldi Üzem megalakulásakor vezető geológusnak nevezték ki Szolnokon. 1972-ben a vállalat központjában a Kutatásgeológiai

Osztály vezetőhelyettese, 1974-től pedig vezetője lett. A Kutatási Főosztály vezetőjének 1981-ben nevezték ki, ezt a beosztást az 1990-ben történt átszervezésig töltötte be. 1990. július 1-jével a Geofizikai Kutató Vállalat Mélyfúrási Kutatási Igazgatóságához szervezték a mélyfúró vállalatoktól a geológiát, itt a Földtani Tervezési és Operatív Főosztály vezetője lett. Majd a MOL Rt. megalakulása után 1993. január 1-jétől 1997. november 7-ig a MOL Rt. Kutatás–Termelési Ágazat Geoműszaki Kivitelezési Főosztályán mint főmunkatárs dolgozott. Ekkor előrehaladott betegsége miatt megvált az olajipartól.

Gyakorlatilag nincs olyan területe a Nagyalföldnek, ahol ne dolgozott volna, tevékenységi területe Tápiószőlőtől Sarkadkeresztúrig és Nagyecsedtől Deszsigig terjedt. Nem található kőolaj- és földgázmező, amely ne őrizné terepi geológusként vagy később kutatási osztály-, majd főosztályvezetőként végzett munkájának nyomát. Dokumentációs tevékenysége példás volt. Elég csak elővenni egy kútkönyvet, amelyet ő írt, ő állított össze, és azonnal meglátászik magas szintű tudása, az igényesség és a teljességre való törekvése. A te-

repi munkában szerzett nagy tapasztalatát szívesen és igényesen adta át rábízott kezdő kollégáinak. Példászerű volt az is, ahogy a rábízott szakemberekkel megszerettette a szakmát és kialakította bennük azt a pozitív szemléletet, amelyet ő képviselt. A '70-es évektől az ő vezetésével kezdődött el a rétegserkenés területén ma is használatos technológiák (savas áztatás, több lépcsős rétegkezelés, savazási receptúrák) kidolgozása, bevezetése és a számítógépes nyilvántartás–tervezési rendszer létrehozása; a fűróhaladás-szelvény – mint földtani információ – korszerűbb alkalmazása; a fűrés közben szerzhető információk alapján végezhető túlnyomás-előrejelzés elindítása; a műszerkabinsos információszerezés megszerzése és az erre épülő új rendszer, illetve szervezet megalapítása. Minden, a terepi geológia munka színvonalát, hatékonyságát és eredményességét javító módszert támogatott és bevezetett. A jelenleg is használt eszközök és módszerek az ő hatékony, aktív segítségével nélkül nem lennének a mindennapi munka természetes részei. Elsők között harcolt a kőolaj- és földgáztároló rétegek védelméért, a fűrés és a kútkiké-

zés közben a vízáadó rétegek megóvásá-
val korát megelőzte. Támogatásával
készülhetett el a minden igényt kielégítő
korszerű magraktár Szolnokon és a
földtani dokumentációk kézi, majd később
számítógépes gyűjtési rendszere. A meddő
szénhidrogén-kutató fűrésok termálvízkúttá
történő kiképzésének erőteljes munkája
nagyon sok nagyföldi termálkutatást eredményezett.
Ez haláláig, még a betegsége miatti nyugdíjazása
után is szívügye volt. Igen jó barát és csapatépítő
főnök volt.

Munkáját a Földtani Kutatás Kiváló Dolgozója, a vállalati három Kiváló Dolgozó és a Bányászati Szolgálati Érem mindhárom fokozata kitüntetéssel is elismerték.

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületnek 1969 óta volt tagja, de tagja volt a Magyarhoni Földtani Társulatnak és a Magyar Geofizikai Egyesületnek is.

Elment tehát az egyik utolsó „klasszikus terepi geológus” kollégánk. S mivel nem lehettünk ott a ravatalánál, így most mondunk Neki egy utolsó

Jó szerencsét!

(Id. Ősz Árpád)

MÚZEUMI HÍREK

A Magyar Olajipari Múzeum 2004. évi tevékenysége

Az év során a Magyar Olajipari Múzeum (MOIM) jelentős lépéseket tett az olaj- és gázipar, valamint a vízbányászat műszaki-technikai emlékeinek feltárása, feldolgozása és közkinccsé tétele területén. A gyűjtemények törvényi előírások szerinti új struktúrában szépen gyarapodtak; többnyire a minőségi és nem a mennyiségi növekedés volt a jellemző.

A műszakiemlék-(tárgyi) gyűjtemény geodéziai, fűrés, termelési, gázipari és feldolgozóipari eszközökkel, berendezésekkel egyaránt gyarapodott a MOL Rt. budapesti, algyői, gellénházi, nagykanizsai, siófoki, szolnoki egységeiből, az „Óbudai Gázgyár”-ból. A technikatörténeti dokumentumgyűjtemény (archívum) egyes ipartörténeti

anyaggal, személyes anyaggal (Tóth Ferenc, Szepesházy Kálmán) és hagyatékokkal (Aixinger István, Korim Kálmán, Pataki Nándor) gyarapodott. Elkészült a Repertóriumok, ill. a MOIM Archívum fondjainak további leírása. Ez, már III. kötetével (amely a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma támogatásával jelent meg) egyedülálló vállalkozás a szakmúzeumok sorában. A Történeti gyűjtemény is több értékes anyaggal bővült: nyomtatványok, hangszalagok, bélyegek, egy albumnyi bányász-kohász témájú képeslap a XIX-XX. század fordulójáról.

A Fotó- és filmtár a múzeumi rendezvények megörökítésén kívül számos archív felvétellel, másolattal gyarapodott. Augusztusban nyílt meg a „Zsigmondy Vilmos és Zsigmondy Béla, a magyar vízkutatás úttörői” című állandó kiállítás. Bázakerettyén, Dunaújvárosban, Érden, Miskolcon, Nagykanizsán, Pákán, Vecsésen időszaki kiállítást rendeztünk vagy társrendezők voltunk.

Négy kiadványunk jelent meg: a már említett Repertóriumok III., Horváth Róbert: Beszélgetések az olajiparról V., Srágli Lajos: Munkások a „fekete arany” birodalmában, Kiss József: Kőolaj- és földgázszállítási dokumentumgyűjtemény (ún. „Kapcsos könyv”).

Állandó kiállításainkat 35 000 látogató, időszaki kiállításainkat pedig további 20 000 fő tekintette meg.

Eredményesen működünk együtt több európai ország szakmúzeumával, kulturális intézményével. Hangsúlyos a horvát, lengyel, német és a román kapcsolat. A MOIM Alapítvány jelentős erőfeszítéseket tesz a működőképesség fenntartása érdekében, mert az anyagi háttér időnként bizonytalan, és nem mindig áll egyenletesen rendelkezésre pénzforrás.

Köszönet illeti a MOL Rt.-t mint a MOIM alapítói jogutódját, legnagyobb támogatóját, a múzeum gyűjtési területén tevékenykedő – rendkívül eredményes – euróregiósi cégcsoportot.

(Tóth János)